

K O R E F E R A T

Na Naradę Techniczno – Gospodarczą w sprawie
Planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Żołędowo
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu
na okres lat: 2012 – 2021

Niniejszy *Koreferat* dotyczy oceny gospodarki minionego okresu gospodarczego obejmującego lata 2002 – 2011, która została dokonana w referacie Nadleśniczego Nadleśnictwa Żołędowo z dnia 15 czerwca 2011 roku zatytułowanym *Analiza gospodarki leśnej za lata 2002 – 2011 na Naradę Techniczno Gospodarczą* oraz założeń do Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Żołędowo na lata 2012 – 2021 przedstawionych w *Referacie na Naradę Techniczno – Gospodarczą* opracowanym przez firmę „KRAMEKO” Sp. z o.o. w Krakowie.

Niniejszy *Koreferat* opracowano w oparciu o zapis zawarty w następujących aktach normatywnych:

- § nr 77/ punkt 1.1. III części *Instrukcji sporządzania Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictw* (Instrukcja urządzania lasu z roku 2003/ załącznik do Zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 kwietnia 2003 roku);
- punktu nr 6 załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 12 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 lutego 2009 roku (zn. spr.: ZU-7019-3/09) w sprawie zmiany Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 kwietnia 2003 roku w sprawie instrukcji urządzenia lasu.

Przedstawiona w niniejszym *Koreferacie* ocena gospodarki w minionym okresie urzędzeniowym wynika z analizy powyżej wyszczególnionych materiałów przedstawionych przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Żołędowo oraz firmę „KRAMEKO” Sp. z o.o. w Krakowie, a ponadto z ustaleń ostatniej kontroli kompleksowej działalności Nadleśnictwa Żołędowo, która przeprowadzona została w IV kwartale 2008 roku, a obejmowała okres lat 2003 – 2007.

I

Ocena gospodarki ubiegłego okresu.

1/ Stan posiadania.

W referacie Nadleśniczego oraz materiałach przedłożonych przez „KRAMEKO” w sposób wyczerpujący omówiono zmiany, jakie nastąpiły w stanie posiadania Nadleśnictwa w okresie od 1 stycznia 2002 roku do 31 maja 2011. W referacie Nadleśniczego zabrakło jednak dwóch istotnych elementów:

- jednoznacznego stwierdzenia czy stan posiadanych przez Nadleśnictwo gruntów zgodny jest ze stanem powszechnej ewidencji gruntów;

- jaki odsetek powierzchni gruntów będących w zasobach Nadleśnictwa posiada założone *Księgi Wieczyste*.

2/ Przyjęty podział gospodarczy i wiek rębności.

Korzystne zmiany, jakie nastąpiły w minionym okresie urzędzeniowym w stanie lasu oraz zasobów drzewnych potwierdzają zasadność założeń przyjętych w *Planie urządzenia lasu na lata 2002 – 2011* w odniesieniu do podziału lasu na poszczególne gospodarstwa oraz w odniesieniu do przyjętych wieków rębności.

3/ Wykonanie użytkowania rębego i przedrębego.

W przedłożonych przez Nadleśnictwo materiałach przedstawiono rozmiar użytkowania lasu, który miał miejsce w okresie lat 2002 – 2011.

Z analizy danych, przedstawionych w referacie Nadleśniczego wynika, że w minionym dziesięcioleciu masowy etat użytkowania głównego zrealizowany został na poziomie 100,00 % planowanego rozmiaru, w tym:

- Etat masowy użytkowania rębego zrealizowano na poziomie 96,4 % planowanego rozmiaru, a etat powierzchniowy na poziomie 82,7 %.
- Etat masowy użytkowania przedrębego zrealizowano na poziomie 102,1 % rozmiaru zakładanego planem, natomiast etat powierzchniowy na poziomie 100,9 %.

W nawiązaniu do powyższego należy dodać, że udział użytkowania przygodnego stanowił łącznie 5,9 % użytkowania głównego, a w poszczególnych kategoriach użytkowania stanowił następujący odsetek: użytkowanie rębne – 1,0 % oraz przedrębne – 8,6 %.

W oparciu o przedłożone przez Nadleśnictwo materiały trudno jest jednak obiektywnie ocenić realizację użytkowania, a zwłaszcza to czy było ono zgodne ze szczegółowymi założeniami planu. W przedłożonych materiałach zabrakło bowiem informacji o masowej oraz powierzchniowej realizacji użytkowania rębego w rozbiu na cięcia prowadzone rębiami zupełnymi oraz rębiami złożonymi (podano jedynie łączną realizację).

4/ Ocena zmian stanu zasobów drzewnych.

W minionym okresie urzędzeniowym wzrosła na obszarze Nadleśnictwa zasobność drzewostanów, przeciętna zasobność na jeden hektar oraz przeciętny wiek drzewostanów. W oparciu o powyższe można stwierdzić, że stan tych zasobów nie został w Nadleśnictwie Żołędowo w minionym okresie urzędzeniowym naruszony.

5/ Ocena realizacji planu zagospodarowania lasu.

Dokonane w referacie Nadleśniczego omówienie zagadnień dotyczących oceny realizacji planu zagospodarowania lasu budzi zastrzeżenia. W referacie brak wyczerpującego omówienia przyczyn niepełnej realizacji niektórych, zakładanych planem zadań gospodarczych. Dotyczy to zwłaszcza niepełnej realizacji odnowienia halizn, zrębów zaległych oraz zrębów bieżących.

W uzupełnieniu do danych liczbowych przedstawionych w materiałach Nadleśniczego należy dodać to, co ma istotne znaczenie dla założeń do planu przyszłego dziesięciolecia. Plan minionego dziesięciolecia zakładał wykonanie poprawek oraz uzupełnień na zredukowanej powierzchni stanowiącej 21,8 % przyjętego w planie rozmiaru sztucznych odnowień i zalesień wszystkich kategorii. W okresie jego realizacji wykonano je natomiast w rozmiarze stanowiącym 14,6 % powierzchni zrealizowanych w tym samym okresie odnowień i zalesień wszystkich kategorii.

W referacie Nadleśniczego przedstawione zostały, oparte o materiały taksacji urzędzeniowej następujące oceny: „Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych” oraz „Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach

złożonych". Wynika z nich następująca struktura jakościowa upraw założonych w minionym okresie urzędzeniowym:

- na powierzchniach otwartych: bardzo dobre – 82,9 % powierzchni, dobre – 16,8 % oraz zadowalające – 0,4 %; przeciętny wskaźnik pokrycia – 94,7 %;
- po rębniach złożonych: dobre – 100,0 % powierzchni; przeciętny wskaźnik pokrycia – 81,80 %.

Wyłącznym czynnikiem, który wpływa na obniżenie jakości upraw są szkody wyrządzane przez jeleniowate. Uprawy o składzie gatunkowym niezgodnym z pożądanym stanowią bowiem zaledwie 0,4 % ogólnej powierzchni upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych.

6/ Ocena pozostałej działalności gospodarczej.

Do przedstawionego w referacie Nadleśniczego stanowiska w zakresie: ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej, ochrony przyrody (oceny wykonania zadań wynikających z *Programu ochrony przyrody*), udostępniania lasu dla turystyki i rekreacji, budownictwa oraz remontów osad i dróg Inspekcja nie wnosi uwag.

W nawiązaniu do przedstawionej w referacie Nadleśniczego działalności Nadleśnictwa w zakresie ochrony drzewostanów przed owadzimi szkodnikami wtórnymi oraz grzybami patogenicznymi należy dodać następujące podsumowanie. W okresie lat 2002 – 2011 usunięto z drzewostanów Nadleśnictwa w ramach cięć przygodnych posusz oraz wywroty i złomy o łącznej masie – 22,0 tys. m³. Z powyższego wynika, że na jednym hektarze powierzchni leśnej zalesionej pozyskiwano rocznie, przeciętnie – 0,20 m³ posuszu. Dla porównania bieżący spodziewany roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (tablicowy) oszacowany został według stanu na dzień 1 stycznia 2012 rok na poziomie – 5,22 m³/ha netto.

II

Stanowisko wobec propozycji gospodarki leśnej w przyszłym okresie urzędzeniowym.

1/ Podział według dominujących funkcji lasu.

Inspekcja nie wnosi zastrzeżeń do omówienia zagadnień dotyczących funkcji lasów Nadleśnictwa Żółędowo.

2/ Podział na gospodarstwa.

W oparciu o własne rozeznanie Inspekcja nie wnosi zastrzeżeń do celowości objęcia ochroną powierzchni zaliczonych w *Referacie...* firmy „KRAMKO”... do poszczególnych kategorii ochronności.

3/ Założenia dla gospodarki zasobami w przyszłym okresie urzędzeniowym.

Do przyjętych wieków rębności, podziału drzewostanów na poszczególne gospodarstwa oraz zasad kwalifikowania drzewostanów do użytkowania rębego Inspekcja nie wnosi zastrzeżeń i opowiada się za przyjęciem na lata 2012 – 2021 etatu użytkowania lasu w rozmiarach proponowanych przez firmę „KRAMKO”, przy zastosowaniu w użytkowaniu przedrębnym wariantu 50 % przyrostu bieżącego, to jest na poziomie 598.524 m³ netto, w tym:

- użytkowanie rębne – 346.124 m³ netto;
- użytkowanie przedrębne – 252.400 m³ netto.

Przyjęcie powyższego wariantu masowego etatu użytkowania przedrębnego zagwarantuje pełną realizację planowanego powierzchniowego etatu przedrębnych cięć pielęgnacyjnych oraz należyty stan sanitarny lasu.

4/ Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej.

W swym Referacie... firma „KRAMKO” przedstawiła orientacyjny rozmiar dziesięcioletnich zadań z zakresu hodowli lasu oraz uzasadnienie przyjętych założeń. Inspekcja nie wnosi uwag do przyjętych rozmiarów zabiegów hodowlanych zaplanowanych na lata 2012 – 2021, zakładanych celów gospodarczych oraz wytycznych dotyczących metod ich realizacji.

5/ Wytyczne w zakresie pozostałej działalności gospodarczej.

W Referacie... firmy „KRAMKO” znalazło się szereg wytycznych dotyczących realizacji planowanych na lata 2012 – 2021 czynności gospodarczych z zakresu: ochrony lasu, gospodarki łowieckiej, ochrony przeciwpożarowej, użytkowania ubocznego, gospodarki łowieckiej oraz zagospodarowania rekreacyjnego; Inspekcja ze swej strony nie wnosi do nich uwag.

Wskazano jest, by firma „KRAMKO” w elaboracie umieściła prognozę wpływu proponowanych założeń planu na stan zasobów drzewnych, to jest analizę stanu zasobów drzewnych w roku 2021 (dotyczy: zasobności drzewostanów, przeciętnej zasobności na jeden hektar oraz przeciętnego wieku drzewostanów).

Żołędowo; dnia 12 października 2011 roku.

Koreferat opracował:

Inspektor Lasów Państwowych

mgr inż. Jacek Wołoszyk